

SÖZEL MANTIK KONU ANLATIMI

*Bu tür sorularda kişiler, yerler, cisimler, durumlar ya da olaylar ile ilgili olarak verilen hayali ilişkileri çözümlene, anlama, bunlardan mantıksal sonuçlar çıkarma yeteneğinin yoklanması amaçlanmaktadır.

*Bu sorularda önce 3-7 cümleden oluşan ve karmaşık bir ilişkiler bütünü belirleyen bir metin ya da önermeler grubu verilir. Sonra bu veriler üzerinden sorular sorulur. Aynı metinle ilgili sorular birbirinden bağımsız olabilir yani bir soruyu cevaplamak ya da cevaplayamamak diğer bir soruda etkili olmayabilir. Ayrıca sorular birbirinden bağımsız olarak cevaplanacağından, bir sorunun doğru cevabı başka bir sorunun doğru cevabıyla uyuşmayabilir.

*Bu soruları doğru çözebilmek için basit şema veya tablolar oluşturmak gerekir. Bu tablolar şu biçimlerde oluşturulabilir:

- Zaman açısından sıralanış (A, B'den önce D'den sonra gelmiştir.)
- Mekân açısından sıralanış (A kenti, B'nin güneyinde; C'nin doğusundadır.)
- Üyelik ya da bir kümenin elemanı olabilme koşulları (Komiteye A girerse B de girecektir.)
- Neden –sonuç-koşul ilişkileri (A olursa B olamaz.)

*Bu tür sorularda ilişkilerin bir kısmı sabittir. Bunlar öncelikle tabloya yerleştirilmelidir. (İkinci evin sahibi A'dır.)

*Bir kısmı da seçenekli (değişebilir) niteliktedir. (A ressam ya da müzisyendir, C'nin mesleği sağlıkla ilgilidir.) Bu tür verilerin değişebilir olduğu tabloda belirtilmelidir.

*Soruları cevaplama da yararlanılacak bilgilerden bir kısmının, verilen bilgilerden çıkarılması gerekir. Örneğin bir raftaki kitaplardan A, B'nin sağında, C de A'nın sağında ise, bu bilgiden C'nin B'ye göre sağda olduğu anlaşılır. Bunlar da belirlenip tabloya yerleştirilir.

*Bu tür sorularda verilen bilgilerden açık bir biçimde belirtilmeyen başka ilişkilerin de olduğu kabul edilmemelidir. Örneğin A'nın B'den uzun olması, onun B'den ağır olmasını gerektirmez.

SORU ÇÖZÜMLERİNDE YARARLANILABİLECEK YÖNTEMLER

*Sözel mantık sorularında verilen bilgiler sadece o soruya özgüdür. Dolayısıyla sözel mantık sorularında her soru için geçerli tek bir çözüm yöntemi yoktur. Ancak çözümleri kolaylaştıracak bazı yöntemler vardır:

TABLO OLUŞTURMA

*Tablolar soruda verilen önermelerin (bilgilerin) görsel olarak ifade edilmesini sağlayan resimlerdir. Sözel mantık sorularını çözerken tablo oluşturmak çok önemlidir. Tablo oluşturulduğu zaman değişkenler arasındaki ilişkiler de çok daha açık ve bir bütün halinde görülebilecek ve sorular daha kolay çözülebilecektir.

*Aynı öncüllere bağlı birbirinden bağımsız sorularda, verilen değişkenler doğrultusunda, tablo üzerinde değişiklik yaparak soruların hepsini tek bir tablo üzerinden çözebilirsiniz.

*Sorulardaki değişkenlerin basit ve açık bir tabloya, doğru bir şekilde yerleştirilmesi, soruların büyük oranda çözülmesini sağlar.

Simge Kullanma

Tablo oluştururken simgeler kullanmak da işinizi kolaylaştırır.

değil	$\sim$
ve	$\mathbf{V}$
veya (ya da)	$\mathbf{\wedge}$
ise	$\rightarrow$
sadece	$\leftrightarrow$
eşit (benzer)	$=$
farklı	$\neq$

NOT: Bunları ya da kendinize kolay gelen simgeleri oluşturup seçerek her soruda aynı ifadeler için aynı simgeleri kullanın. Böylece işiniz kolaylaşır.

Simgeleri kullanmak şart değildir, önemli olan sizin en kolay anlayacağınız şekilde kısaltmalar yapmanızdır.

ÖRNEK TABLO OLUŞTURMA

- Sadece hafta içi açık bir mağazada Ayşe ve Yasemin pazartesi günleri çalışmaktadır.
- Çarşamba günü Filiz ya da Erdem çalışmaktadır.
- Ahmet Perşembe günü çalışırsa Sedat cuma günü çalışmaktadır. Sedat cuma günü çalışırsa Can pazartesi günü çalışmaktadır.

*Soruda verilen öncülleri simgeleştirelim:

Pazartesi – Ayşe **V** Yasemin

Çarşamba – Filiz **Λ** Erdem

Perşembe – Ahmet → Sedat (cuma)

Cuma – Sedat → Can (pazartesi)

Şimdi tabloyu oluşturalım:

Pazartesi	Salı	Çarşamba	Perşembe	Cuma
Ayşe V Yasemin		Filiz Λ Erdem	Ahmet →	Sedat
			Sedat →	Can

*Bu aşamadan sonra bu öncüllere bağlı tüm sorular bu tablo üzerinden çözülecektir. Bazı sorularda, soru içinde ek öncül (bilgi) verilebilir. Bu durumda yine aynı tablo üzerinden değişiklik yaparak çözebilirsiniz.